Gemeente Midden-Delfland
Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl
cittaslow

Datum	26 september 2024
Nummer	2024-10-05 d
Datum commissievergadering	8 oktober 2024
Datum raadsvergadering	22 oktober 2024

Oplegger

Zaaknummer	681088
Onderwerp	Beleidskader en actieplan jeugd
Portefeuillehouder	M. Oderwald - Ruijsbroek
Uiterste behandeldatum (met toelichting)	
Eerdere besluitvorming	23 mei 2023: Raadsvoorstel evaluatie jeugdbeleid
Samenvatting voorstel	De afgelopen periode is gewerkt aan een vernieuwd beleidskader jeugd. Het voorliggende beleidskader komt tegemoet aan de aanbevelingen uit de evaluatie van het huidige beleidskader, en sluit aan bij de gemeentelijk taken voortvloeiend uit de hervormingsagenda jeugd. Gezien de zorgelijke kostenontwikkeling in de specialistische jeugdzorg, is aan het beleidskader een concreet actieprogramma verbonden met maatregelen die zich sterk richten op het voorkomen en terugdringen van de noodzaak tot inzet van specialistische hulp. De gemeenteraad wordt gevraagd in te stemmen met het nieuwe beleidskader (hoofdstuk 1 en 2), extra middelen ter beschikking te stellen ten laste van de algemene reserve voor 2025, 2026 en 2027 en kennis te nemen van het actieplan jeugd (hoofdstuk 3) onder voorbehoud van de vaststelling van de programmabegroting 2025-2028.
Beslispunten	De gemeenteraad besluit om: 1. Het beleidskader jeugd vast te stellen (hoofdstuk 1 en 2) 2. Extra middelen beschikbaar te stellen via de (concept) begroting 2025-2028. 3. Kennis te nemen van het actieplan jeugd (hoofdstuk 3), onder voorbehoud van de vaststelling van de programmabegroting 2025 -2028.
Bijlage(n)	Bijlage 1: Beleidskader en actieplan jeugd Bijlage 2: Gevraagd advies Beleidskader en actieplan jeugd van de Adviesraad Sociaal Domein. Bijlage 3: Reactie aan Adviesraad Sociaal Domein op gevraagd advies Beleidskader en actieplan jeugd.
Advies commissie	De commissie stemt in met het voorstel en geleidt het als een hamerstuk door naar de raad.

Raadsbesluit	o Akkoord / o Niet akkoord	
	Opmerking:	
	Datum van besluit gemeenteraad: 22 oktober 2024	
	A. de Vos griffier	F.I. Noordermeer – van Slageren voorzitter

Inleiding

De Jeugdwet bepaalt dat gemeenten periodiek een beleidskader opstellen voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg voor jeugdigen. Het huidige beleidskader heeft een looptijd van 2020-2023. In het nieuwe beleidskader verwerken wij de aanbevelingen die uit de evaluatie van het lopende kader naar voren zijn gekomen. Daarnaast is de urgentie groot om met een nieuw beleidskader een antwoord te bieden op de ontwikkelingen die zich lokaal, regionaal en landelijk voordoen op het jeugdterrein. De meest urgente aanleiding is de kostenontwikkeling.

Kadernota, lokaal beleidskader en regionale maatregelen

In de kadernota eerder dit jaar hebben wij onze zorgen ten aanzien van de kostenontwikkeling in de jeugdzorg met u gedeeld:

"na een daling van de uitgaven in 2022 en de eerste helft van 2023, hebben we de kosten naar het einde van 2023 weer zien oplopen. Per saldo zijn wij in de jaarrekening 2023 nog altijd binnen de begroting gebleven. Desalniettemin is het zaak waakzaam te zijn op de kostenstijging en te sturen op kostenbeheersing. De urgentie hiertoe wordt versterkt vanwege de bezuinigingen die het rijk doorvoert als gevolg van de landelijke hervormingsagenda. Tot en met 2025 heeft het rijk de bezuinigingen verzacht door gemeenten tijdelijk extra middelen te verlenen. In de jaren daarna lopen de middelen voor gemeenten fors terug. De stijgende kosten in combinatie met de financiële besparingsopgaven uit de Hervormingsagenda maken dat het onvermijdelijk is om met verschillende actielijnen te sturen op zowel kostenbeheersing als kostenreductie.

Besparen op de kosten vergt zowel regionale als lokale inspanningen. Regionale inspanningen zoals het terugbrengen van jeugdhulp met verblijf, aanpassingen in de inkoop en het toewerken van collectivisering van zorg pakken wij samen met H9 gemeenten op. Lokale inspanningen, zoals goed werkende preventie, en een sterk lokaal team, werken we uit in het beleidskader jeugd."

Met onze raadsinformatiebrief van 2 juli 2024 (kenmerk 632182) bent u geïnformeerd over de regionale maatregelen. Met dit raadsvoorstel bieden wij u het lokale beleidskader (en het bijbehorende actieprogramma) aan. De urgentie van de maatregelen is onverwijld hoog, gegeven de stijgende kosten in 2024, waarvoor u in de derde periodieke begrotingswijziging extra budget beschikbaar heeft moeten stellen.

Proces van totstandkoming

Het beleidskader en actieplan jeugd is o.a. tot stand gekomen op basis van:

- het huidige beleidskader;
- het onderzoeksrapport naar het huidige jeugdbeleid;
- landelijke en regionale ontwikkelingen;
- gesprekken met relevante stakeholders zoals ouders, het maatschappelijk team, diverse beleidsmedewerkers, diverse lokale professionals (waaronder huisarts, onderwijs, jeugdgezondheidszorg en diverse zorgaanbieders), Jong doet mee! (regionaal jongerenplatform), de Adviesraad Sociaal Domein en de gemeenteraad.

Gedurende dit proces is de gemeenteraad diverse keren betrokken:

- Op 16 november 2023 is de evaluatie van het jeugdbeleid gepresenteerd aan de gemeenteraad tijdens een raadswerkgroep;
- Op 19 maart 2024 is de startnotitie beleidskader jeugd inclusief beleidsuitgangspunten gedeeld met de gemeenteraad tijdens een raadswerkgroep;
- Op 11 juni 2024 is de gemeenteraad tijdens een informatiebijeenkomst geïnformeerd over de voortgang van het proces en hoe het beleidskader en actieplan zich verhouden tot regionale kaders en de Hervormingsagenda.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseerde op hoofdlijnen positief over het beleidskader jeugd en actieplan (zie bijlage 2). De gemaakte opmerkingen van de Adviesraad hebben wij zo goed mogelijk verwerkt in het kader en/of voorzien van reactie (zie bijlage 3).

Beoogd maatschappelijk effect

In de gemeente Midden-Delfland willen wij dat alle jeugdigen gezond, veilig en kansrijk opgroeien. In het beleidskader en actieplan staat beschreven hoe wij deze gewenste maatschappelijke effecten willen bereiken.
Wij verwachten met de uitvoering van dit beleidskader en actieplan de preventie te versterken, de kwaliteit en beschikbaarheid van hulp te verbeteren en de aanmeldingen voor specialistische jeugdhulp te kunnen dempen. Dit zal naar verwachting leiden tot kostenbeheersing.

Argumenten

1.1 Het beleidskader is opgesteld in overleg met jeugdigen, ouders en lokale professionals en heeft voldoende draagvlak.
In de totstandkoming van het beleidskader en actieplan is diverse keren gesproken met ouders uit Midden-Delfland, jongeren en lokale professionals. Ook heeft het draagvlak bij de Adviesraad Sociaal Domein.

1.2 Het beleidskader en actieplan heeft een integraal karakter.
Dit beleidskader en actieplan hangt nauw samen met diverse aanpalende beleidsterreinen zoals bestaanszekerheid, onderwijs en kinderopvang.

1.3 Het beleidskader sluit aan op landelijke en regionale ontwikkelingen.
In het beleidskader en actieplan jeugd zijn o.a. de uitgangspunten van de Hervormingsagenda Jeugd opgenomen. Het actieplan beschrijft welke acties voor kostenbeheersing mogelijk zijn op lokaal niveau. Op regionaal niveau (H9) worden ook acties voor kostenbeheersing uitgevoerd. Deze kunnen aansluiten op het lokale beleidskader en actieplan jeugd.

1.4 Wij verwachten dat de aanmeldingen voor specialistische jeugdhulp zullen afnemen.
Wij verwachten dat de inzet op preventie zal bijdragen aan het verminderen van het aantal kinderen dat wordt aangemeld voor specialistische jeugdhulp en daarmee de kosten kunnen dempen.

Kanttekeningen

N.v.t.

Financiën

Het grootste deel van de beschreven acties worden ingevuld vanuit reguliere capaciteit en middelen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van door het Rijk beschikbaar gestelde middelen (zogenaamde GALA-budget). Voor een aantal acties is extra budget benodigd. Deze extra bekostiging voor het plan is eerder aangekondigd in de kadernota en is verwerkt in de programmabegroting 2025-2028 die u later dit jaar ter vaststelling wordt voorgelegd.

Het grootste deel van de beschreven acties worden ingevuld vanuit reguliere capaciteit en middelen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van door het Rijk beschikbaar gestelde middelen (zogenaamde GALA-budget). Voor een aantal acties is extra budget benodigd. Deze extra bekostiging voor het plan is eerder aangekondigd in de kadernota en is verwerkt in de programmabegroting 2025-2028 die u later dit jaar ter vaststelling wordt voorgelegd.

De benodigde extra financiële middelen:
2025: €80.000
2026: €105.000
2027: €105.000
2028: €105.000

Communicatie en participatie

In de realisatie van het beleidskader en actieplan jeugd zijn twee momenten georganiseerd waarbij met ouders uit de gemeente Midden-Delfland is gesproken. Daarnaast zijn ervaringsdeskundige jongeren geraadpleegd. De input is meegenomen in het beleidskader en actieplan jeugd. In de evaluatie van het huidige beleidskader jeugd zijn eveneens ouders en jeugdigen geraadpleegd.

Vervolgstappen

Wanneer het beleidskader wordt vastgesteld, gaat deze per direct in.

Reactie college op commissiebehandeling